

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego we wrześniu 2018 r.

26.10.2018 r.
Nr 09/2018

- Na rynku pracy utrzymała się tendencja wzrostowa przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w relacji do analogicznego miesiąca ub. roku (we wrześniu br. wzrost wyniósł 5,4%).
- Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 3,2% i utrzymała się na poziomie z sierpnia br., a w stosunku do września ub. roku obniżyła się o 0,8 p.proc. Województwo wielkopolskie nadal wyróżnia się najniższą stopą bezrobocia, o 2,5 p.proc. niższą od wskaźnika krajowego.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw utrzymało tendencję wzrostową w skali roku, a wzrost odnotowany w tym miesiącu wyniósł 6,5%.
- Na rynku produktów rolnych w ciągu miesiąca wzrosły ceny zbóż, żywca drobiowego i mleka, a mniej płacono za ziemniaki oraz żywca wołowy i wieprzowy. Na przestrzeni roku wzrosły ceny większości produktów, z wyjątkiem żywca wieprzowego i mleka. Na targowiskach odnotowano wzrost cen wszystkich produktów objętych obserwacją, zarówno w odniesieniu do cen sprzed miesiąca, jak i sprzed roku.
- Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta wynosiła 6,3 (przed miesiącem 6,9), a dla jęczmienia 5,7 (wobec 6,2). W obu przypadkach relacja kształtowała się gorzej niż we wrześniu ub. roku, gdy wynosiła 8,8 dla żyta i 7,6 dla jęczmienia.
- W skupie obserwowano spadek podaży wszystkich produktów rolnych, z wyjątkiem drobiu rzeźnego, w relacji do poprzedniego miesiąca. W skali roku zanotowano spadek podaży produktów roślinnych, natomiast wzrosły dostawy produktów zwierzęcych, oprócz żywca wołowego.
- Wartość produkcji sprzedanej przemysłu wzrosła o 0,8% (licząc w cenach stałych) w stosunku do sierpnia br., ale obniżyła się o 2,0% w porównaniu z wrześniem ub. roku. W strukturze rodzajowej produkcji dominowały cztery działy specjalizujące się w produkcji: artykułów spożywczych (19,3% wartości produkcji sprzedanej przemysłu całego województwa), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (16,4%), mebli (8,5%) oraz urządzeń elektrycznych (7,8%).
- Odnotowano wzrost wartości produkcji budowlano-montażowej w ujęciu miesięcznym (o 1,8%) i w stosunku rocznym (o 36,1%). Największy udział w wartości produkcji budowlano-montażowej miały przedsiębiorstwa zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (43,3%).
- We wrześniu br. do użytkowania oddano 1575 mieszkań, tj. o 2,1% więcej niż przed rokiem. Nieco większa niż rok wcześniej była też liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto w tym miesiącu (o 0,8%). W porównaniu z wrześniem ub. roku spadła natomiast liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 2,2%).
- Utrzymała się tendencja wzrostowa wartości sprzedaży detalicznej przedsiębiorstw handlowych i niehandlowych w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku (we wrześniu br. zanotowano wzrost o 8,8%). W przypadku sprzedaży hurtowej odnotowano wzrost o 6,9% dla jednostek handlowych ogółem i o 9,6% w przedsiębiorstwach handlu hurtowego.

Spis treści

Rynek pracy.....	4
Wynagrodzenia.....	7
Ceny detaliczne.....	9
Rolnictwo.....	11
Przemysł i budownictwo.....	14
Budownictwo mieszkaniowe.....	16
Rynek wewnętrzny.....	19
Wybrane dane o województwie wielkopolskim.....	21

Uwagi ogólne

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów, dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o skupie produktów rolnych, obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych, dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007. W niniejszym komunikacie zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych; w tablicach i na wykresach skrócone nazwy zostały oznaczone znakiem „Δ”.

Polska klasyfikacja działalności 2007 (PKD 2007)

Skrót	Pełna nazwa
Sekcje	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Działy	
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
Handel hurtowy	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
Handel detaliczny	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi

Objaśnienia znaków umownych

Symbol	Opis
Kreska (-)	zjawisko nie występuje
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji
„W tym”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych
p.proc.	punkt procentowy

Dane charakteryzujące województwo wielkopolskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Poznaniu oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.

Rynek pracy

We wrześniu br. w województwie wielkopolskim utrzymała się tendencja wzrostowa przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, obserwowana w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się w stosunku do poziomu notowanego przed rokiem i pozostawała najniższa w kraju.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. wyniosło 768,0 tys. osób, utrzymując się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem. W stosunku do września ub. roku zatrudnienie zwiększyło się o 5,4% (przed rokiem wzrost wyniósł 0,3% w skali miesiąca i 5,2% w ujęciu rocznym).

Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

Wyszczególnienie	IX 2018		I–IX 2018	
	w tys.	IX 2017=100	w tys.	I–IX 2017=100
OGÓŁEM	768,0	105,4	765,9	106,5
w tym:				
Przemysł	340,4	102,1	339,4	102,8
górnictwo i wydobywanie	4,5	97,5	4,6	97,1
przetwórstwo przemysłowe	316,1	102,2	315,3	103,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	7,7	98,1	7,7	96,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	12,1	103,8	11,9	102,7
Budownictwo	37,1	101,0	37,4	102,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	238,0	105,6	236,8	107,4
Transport i gospodarka magazynowa	64,5	132,1	65,1	133,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	6,6	106,4	6,7	104,4
Informacja i komunikacja	12,8	106,4	12,5	104,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7,1	91,8	7,1	92,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^Δ	15,0	107,8	14,8	108,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	34,9	105,0	34,5	107,0

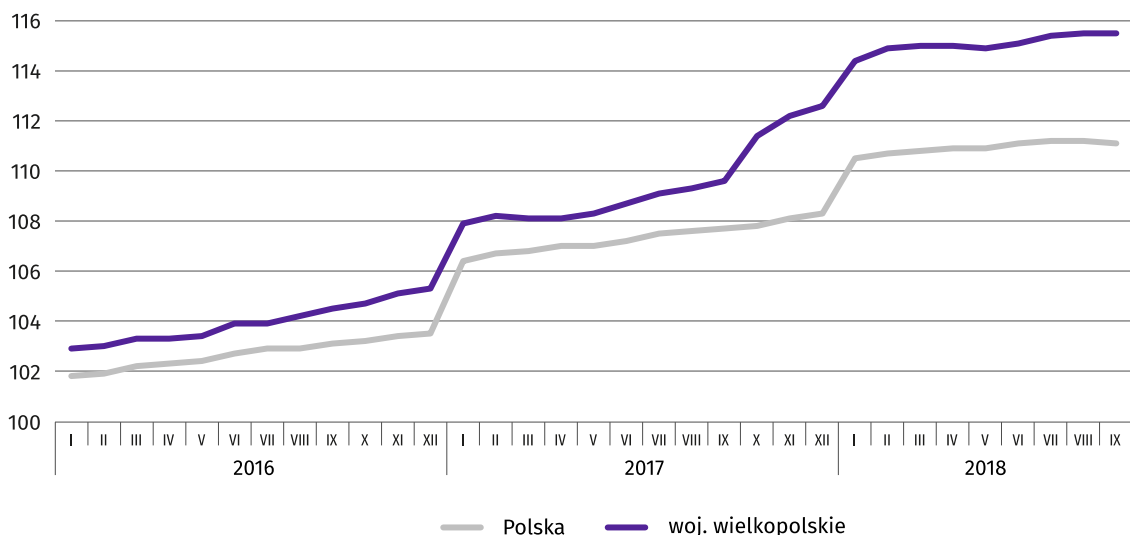
^Δ Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Podobnie jak w poprzednich miesiącach, we wrześniu br. największy wzrost zatrudnienia w relacji do analogicznego miesiąca ub. roku odnotowano w sekcjach transport i gospodarka magazynowa (o 32,1%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 7,8%). Spadek zatrudnienia obserwowano w tym czasie w przedsiębiorstwach z sekcji: obsługa rynku nieruchomości (o 8,2%), górnictwo i wydobywanie (o 2,5%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,9%).

W strukturze zatrudnienia w województwie wielkopolskim wciąż dominują dwie sekcje: przetwórstwo przemysłowe (41,2% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (31,0%). Na poziomie działów największym zatrudnieniem wyróżniają się przedsiębiorstwa handlu detalicznego (20,8% ogółu zatrudnionych) i hurtowego (8,8%), jednostki związane z transportem lądowym i rurociągowym (6,9%) oraz podmioty zajmujące się produkcją artykułów spożywczych (6,6%) i mebli (6,2%).

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 765,9 tys. osób i było o 6,5% większe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost zatrudnienia wyniósł 4,4%). Podobnie jak we wrześniu, w okresie trzech kwartałów br. przeciętne zatrudnienie najbardziej zwiększyło się w sekcjach transport i gospodarka magazynowa (o 33,0%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 8,9%), natomiast największy spadek odnotowały przedsiębiorstwa zajmujące się obsługą rynku nieruchomości (o 8,0%).

Wykres 1. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015 = 100)

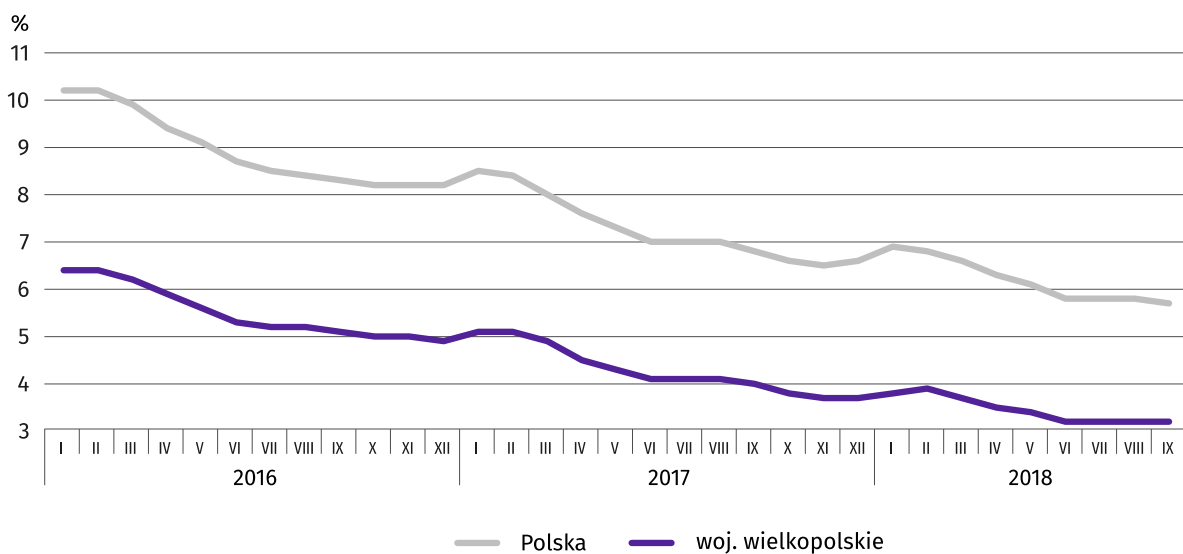
W końcu września br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 51,2 tys. osób i była o 1,1 tys. osób (o 2,0%) mniejsza niż w poprzednim miesiącu oraz o 12,0 tys. osób (o 18,9%) mniejsza niż we wrześniu ub. roku. Kobiety stanowiły 62,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 61,5%).

Tablica 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

Wyszczególnienie	2017	2018	
	IX	VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	63,2	52,3	51,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	12,8	9,1	10,2
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	14,2	9,1	11,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	4,0	3,2*	3,2

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego

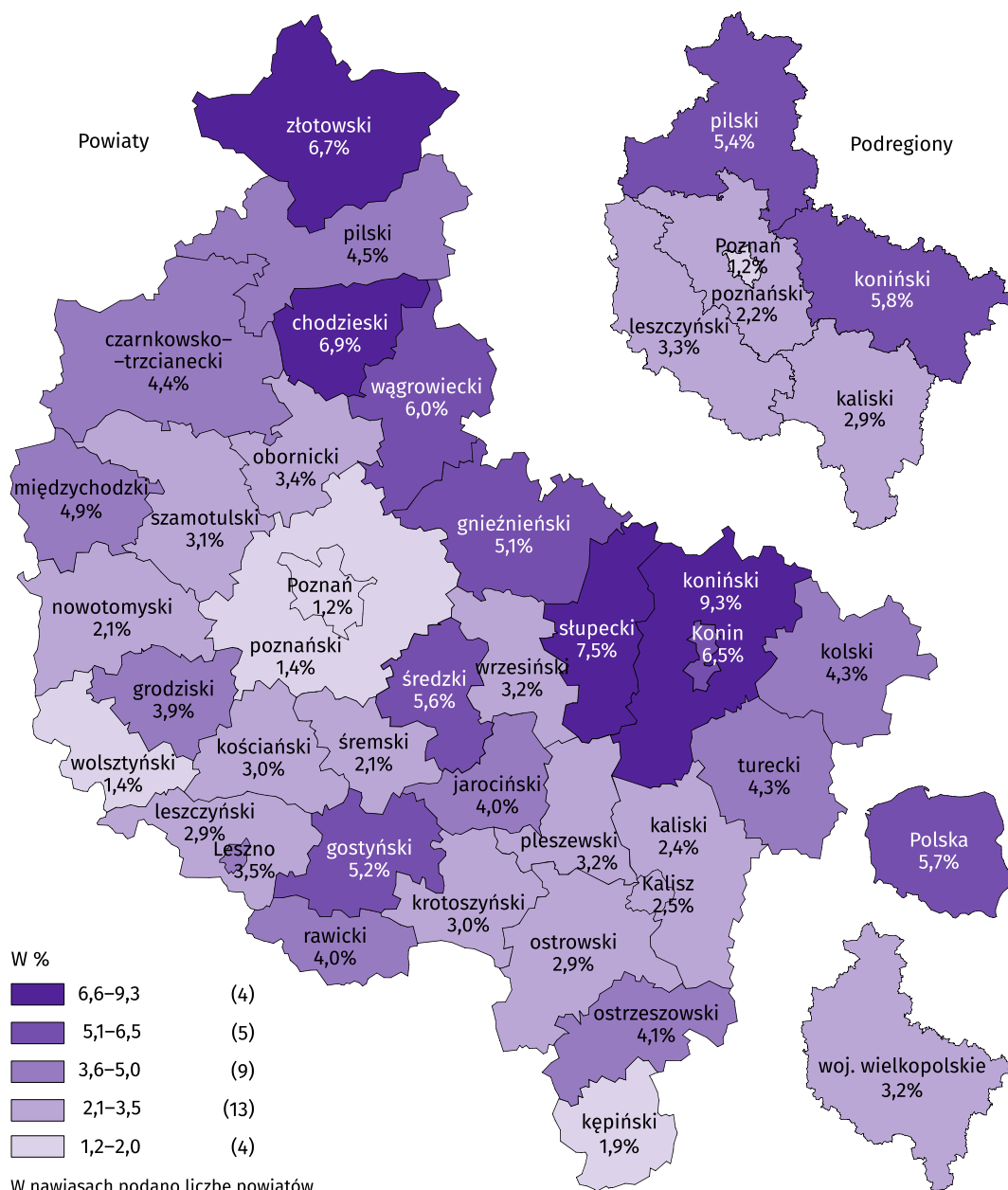
Stan w końcu miesiąca

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie wielkopolskim w końcu września br. wyniosła 3,2% i w porównaniu z sierpniem br. nie uległa zmianie, a w stosunku do września ub. roku obniżyła się o 0,8 p.proc. Stopa bezrobocia pozostała najniższa w kraju, gdzie kształtowała się na poziomie 5,7%, tj. o 0,1 p.proc. niżej niż przed miesiącem i o 1,1 p.proc. niżej niż przed rokiem.

Wykres 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów i podregionów w 2018 r.

Stan w końcu września

Natężenie bezrobocia nie jest jednakowe w całym województwie. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: konińskim (9,3% wobec 11,4% we wrześniu ub. roku), słupецkim (7,5% wobec 8,1%), chodzieskim (6,9% wobec 8,4%) i złotowskim (6,7% wobec 8,6%), a najniższą w Poznaniu (1,2% wobec 1,6%) oraz wolsztyńskim (1,4% wobec 2,1%) i poznańskim (1,4% wobec 1,9%).

W stosunku do września ub. roku stopa bezrobocia obniżyła się we wszystkich powiatach, w tym w największym stopniu w kolskim (o 2,9 p.proc.), a w najmniejszym w międzychodzkiem (o 0,1 p.proc.). W porównaniu z poprzednim miesiącem stopa bezrobocia zmniejszyła się w 23 powiatach (najbardziej w obornickim – o 0,3 p.proc.), a w 6 wzrosła (najbardziej w wągrowieckim i międzychodzkiem – po 0,2 p.proc.).

We wrześniu br. w urzędach pracy **zarejestrowano** 10,2 tys. osób bezrobotnych, tj. o 12,4% więcej niż przed miesiącem, ale o 20,2% mniej niż przed rokiem. Wśród bezrobotnych nowo zarejestrowanych 71,2% stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (przed rokiem 69,9%). Wzrósł odsetek zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,6 p.proc. do 4,4%). Zmniejszył się udział absolwentów (o 2,0 p.proc. do 18,4%) oraz bezrobotnych dotychczas niepracujących (o 1,9 p.proc. do 13,3%).

We wrześniu br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 11,2 tys. osób, tj. o 24,2% więcej niż przed miesiącem, ale o 20,7% mniej niż we wrześniu ub. roku. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 5,9 tys. osób (przed rokiem 7,7 tys.). Udział osób, które podjęły pracę, w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w skali roku zmniejszył się o 2,1 p.proc. do 52,5%. Mniejszy niż przed rokiem był także udział bezrobotnych wykreślonych z ewidencji z powodu nabycia praw emerytalnych lub rentowych (o 0,9 p.proc. do 0,2%). Wzrósł natomiast udział bezrobotnych wyrejestrowanych w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (o 1,0 p.proc. do 15,5%), rozpoczęcia szkolenia lub stażu u pracodawców (o 0,9 p.proc. do 12,8%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,9 p.proc. do 7,0%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem pozostał udział bezrobotnych wyłączonych z ewidencji z powodu nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego (0,8%).

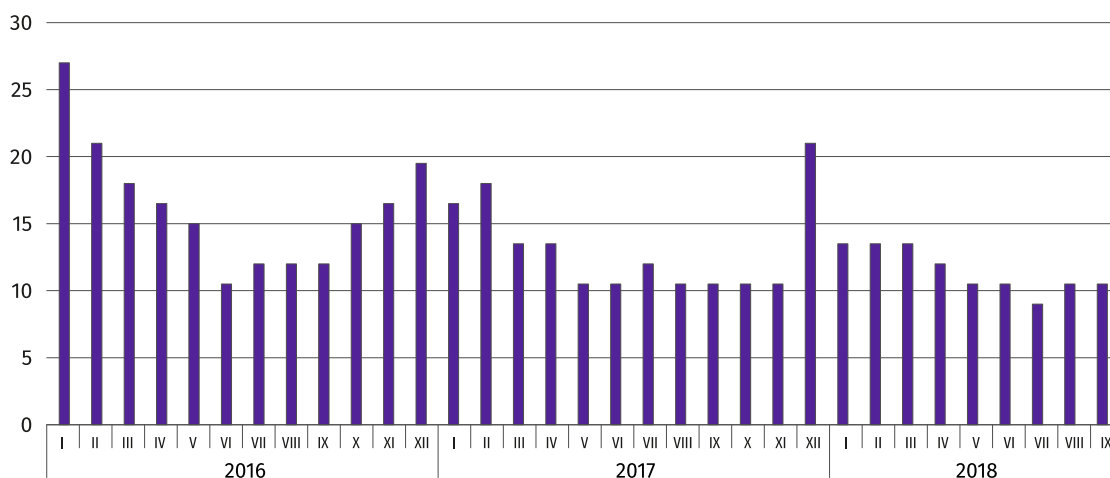
W końcu września br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 42,4 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem wyniósł 82,7%, tj. o 1,7 p.proc. mniej niż przed rokiem.

Bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu września br. stanowili 83,2% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 85,2%). Udział długotrwale bezrobotnych, stanowiących najbardziej liczną grupę wśród zarejestrowanych ogółem, w skali roku zmniejszył się o 3,6 p.proc. i wyniósł 44,6%. Zmniejszył się również odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,7 p.proc. do 25,0%), poniżej 30 roku życia (o 0,7 p.proc. do 28,6%; w tym udział osób poniżej 25 roku życia obniżył się o 0,7 p.proc. i wyniósł 14,9%) oraz niepełnosprawnych (o 0,2 p.proc. do 7,8%). Zwiększył się natomiast udział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 2,1 p.proc. do 23,8%), i bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (o 0,1 p.proc. do 0,3%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem pozostał odsetek osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (3,4%). Liczba bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji obniżyła się we wszystkich kategoriach w porównaniu z wrześniem ub. roku. Największy spadek dotyczył liczby długotrwale bezrobotnych (o 25,1%) i bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 24,2%).

We wrześniu br. do urzędów pracy zgłoszono 9,6 tys. **ofert pracy**, tj. o 1,0 tys. więcej niż przed miesiącem, ale o 2,1 tys. mniej niż przed rokiem. W końcu miesiąca na 1 ofertę zatrudnienia przypadało 7 bezrobotnych, podobnie jak przed miesiącem i przed rokiem.

Wykres 4. Bezrobotni na 1 ofertę pracy

Stan w końcu miesiąca

W okresie styczeń-wrzesień br. wydatki Funduszu Pracy wyniosły łącznie 270,7 mln zł, w tym na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych wydatkowano 85,5 mln zł, tj. 31,6%, a na realizację programu promocji zatrudnienia 170,3 mln zł, tj. 62,9%.

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu września br. 10 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 2,4 tys. pracowników (przed rokiem odpowiednio 20 zakładów, 1,6 tys. pracowników).

Wynagrodzenia

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim we wrześniu br. wyniosło 4384,00 zł i w stosunku do poprzedniego miesiąca wzrosło się o 0,2%, a w relacji do września ub. roku zwiększyło się o 6,5% (przed rokiem wzrost wyniósł 0,8% w ujęciu miesięcznym i 6,3% w skali roku).

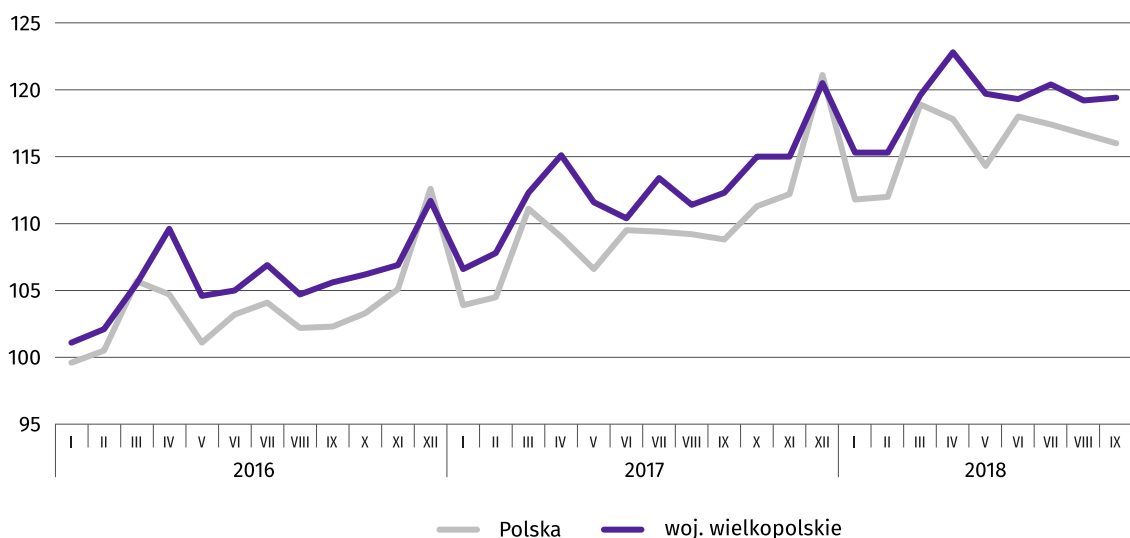
Tablica 3. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

Wyszczególnienie	IX 2018		I-IX 2018	
	w zł	IX 2017=100	w zł	I-IX 2017=100
OGÓŁEM	4384,00	106,5	4386,58	106,8
w tym:				
Przemysł	4656,53	107,6	4646,61	107,5
górnictwo i wydobywanie	6110,55	111,2	5824,34	110,0
przetwórstwo przemysłowe	4589,48	107,7	4576,89	107,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6960,63	107,9	7373,76	106,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4389,86	106,3	4282,55	106,4
Budownictwo	4886,09	108,0	4868,97	110,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3927,97	106,0	3960,68	106,7
Transport i gospodarka magazynowa	3962,33	99,5	3929,56	102,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3283,37	109,8	3227,05	112,1
Informacja i komunikacja	7410,04	114,7	7359,08	108,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4795,09	99,9	4756,95	99,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^Δ	5929,92	108,2	6034,99	111,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3388,47	110,9	3388,45	109,5

^Δ Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu z wrześniem ub. roku w większości sekcji sektora przedsiębiorstw obserwowano wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Najbardziej wynagrodzenia zwiększyły się w informacji i komunikacji (o 14,7%), górnictwie i wydobywaniu (o 11,2%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,9%). Niewielki spadek odnotowały jedynie przedsiębiorstwa z sekcji transport i gospodarka magazynowa (o 0,5%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 0,1%).

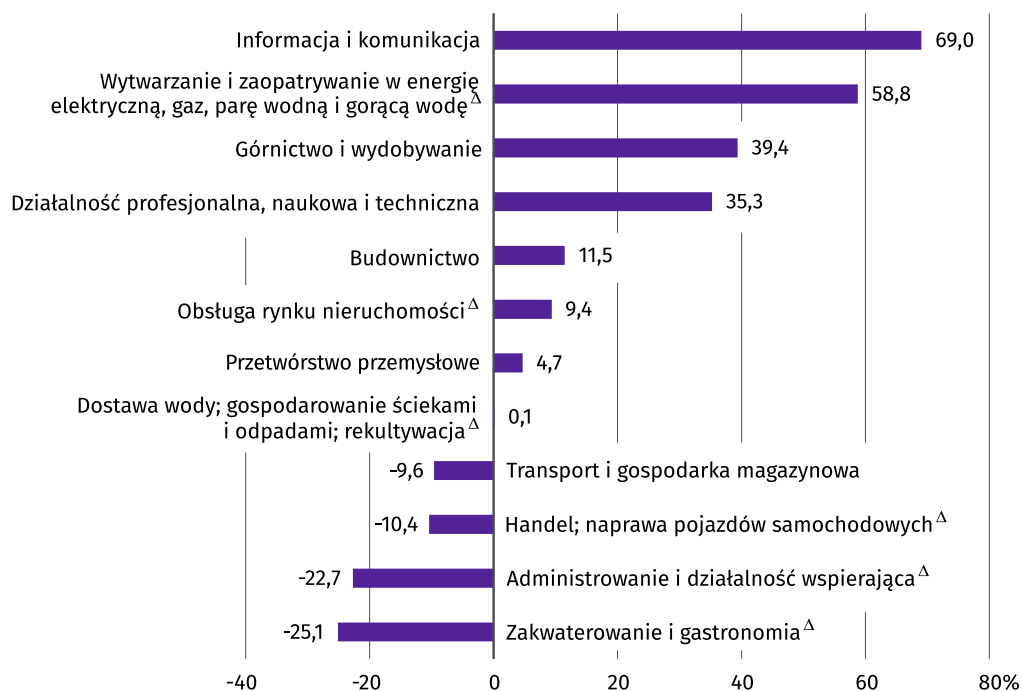
Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015 = 100)

Najwyższe wynagrodzenie we wrześniu br. otrzymali zatrudnieni w sekcjach: informacja i komunikacja (o 69,0% wyższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 58,8% wyższe od średniej), górnictwo i wydobywanie (o 39,4% wyższe od średniej) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 35,3% wyższe od średniej). Ciągłe najniższy pozostaje poziom miesięcznego wynagrodzenia w jednostkach zakwaterowania i gastronomii (o 25,1% poniżej przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), a także administrowania i działalności wspierającej (o 22,7% niższe od średniej).

Wykres 6. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2018 r.

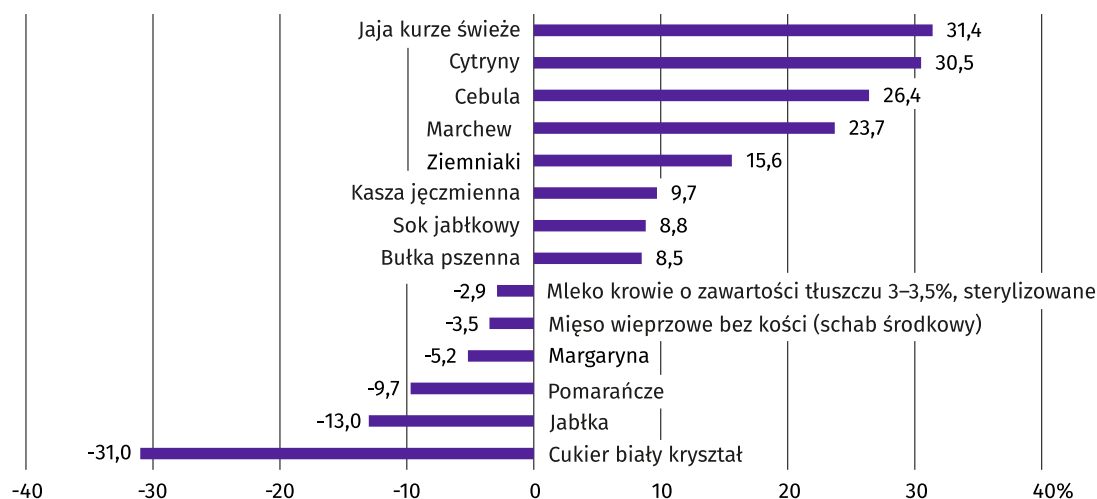
W okresie trzech kwartałów br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się na poziomie 4386,58 zł, tj. o 6,8% wyżej niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku (przed rokiem wzrost wynagrodzeń wyniósł 6,3%). Przeciętne wynagrodzenia zwiększyły się we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, z wyjątkiem obsługi rynku nieruchomości, gdzie odnotowano spadek o 0,7%. Największy wzrost wynagrodzeń obserwowano natomiast w jednostkach związanych z zakwaterowaniem i gastronomią (o 12,1%), działalnością profesjonalną, naukową i techniczną, (o 11,5%) budownictwem (o 10,4%) oraz górnictwem i wydobywaniem (o 10,0%).

Ceny detaliczne

Ceny detaliczne większości towarów żywnościowych objętych badaniem we wrześniu br. były wyższe niż przed rokiem.

Z grupy „pieczywo i produkty zbożowe” wzrosły ceny: kaszy jęczmieńnej (o 9,7%), bułki pszennej (o 8,5%), chleba pszenno-żytniego (o 8,4%), mąki pszennej (o 5,9%) i ryżu (o 1,1%).

Wykres 7. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych we wrześniu 2018 r. (wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W grupie „mięso i wędliny” wyższa niż przed rokiem była cena mięsa wołowego bez kości – z udźca (o 3,8%) oraz wołowego z kością – rostbef (o 0,3%). Cena mięsa wieprzowego bez kości – schab środkowy obniżyła się o 3,5%. Wśród badanych wędlin droższe były kiełbasa wędzona (o 5,5%), kiełbasa suszona (o 4,7%) i szynka wieprzowa gotowana (o 3,3%). Cena kurcząt patroszonych była o 5,3% wyższa niż we wrześniu ub. roku. Filety z morszczuka mrożonego podrożały o 3,5%.

W grupie „mleko, sery i jaja” w skali roku najbardziej podrożały jaja kurze świeże (o 31,4%). Wzrosły również ceny: śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 2,9%) oraz sera twarogowego półtłustego (o 2,4%). Tańsze natomiast było mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane (o 2,9%), ser dojrzewający (o 0,5%) i mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 0,4%).

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” podrożał olej rzepakowy produkcji krajowej (o 2,4%), natomiast tańsza była margaryna (o 5,2%) i masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 2,4%).

W grupie badanych warzyw i owoców najbardziej wzrosły ceny cytryn (o 30,5%), cebuli (o 26,4%) i marchwi (o 23,7%). Podrożały również ziemniaki (o 15,6%). Mniej należało zapłacić za jabłka (o 13,0%) i pomarańcze (o 9,7%).

Z pozostałych towarów żywnościowych objętych badaniem droższe w ujęciu rocznym okazały się m.in. sok jabłkowy (o 8,8%), kawa naturalna mielona (o 5,1%) i herbata czarna, liściasta (o 4,2%), tańszy był natomiast cukier biały kryształ (o 31,0%).

We wrześniu br. ceny większości wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych wzrosły w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku.

Wśród towarów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania podniesiono opłaty za ciepłą wodę (o 2,3%) oraz za zimną wodę z miejskiej sieci wodociągowej (o 2,1%). Nie zmieniła się cena za wywóz śmieci (segregowanych i niesegregowanych) w budynkach wielorodzinnych. Za węgiel kamienny płacono o 8,1% więcej niż przed rokiem, a za centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych o 4,3% więcej.

Wykres 8. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych we wrześniu 2018 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Wśród cen dóbr i usług związanych z transportem w skali roku więcej płacono za olej napędowy (o 15,0%) i benzynę silnikową bezołowiową 95-oktanową (o 11,3%). Cena biletu jednorazowego normalnego na przejazd autobusem miejskim była o 1,0% wyższa niż we wrześniu ub. roku. Droższy był też przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna (o 2,4%).

Wyższe były opłaty związane ze zdrowiem. Cena wizyty u lekarza specjalisty w skali roku zwiększyła się o 6,4%. W zakresie rekreacji i kultury bilet do kina podrożał o 2,8%, ale gazeta regionalna była tańsza o 4,4%.

Wśród pozostałych artykułów nieżywnościowych wzrost cen dotyczył m.in. miksera elektrycznego (o 9,6%) i pasty do zębów (o 8,7%). Natomiast nieco mniej należało zapłacić za półbuty męskie skórzane na podeszwie nieskórzanej (o 1,9%) i proszek do prania (o 0,9%).

Pod względem termicznym tegoroczny wrzesień znacznie przekraczał normę, natomiast pod względem opadów był suchy. Średnia¹ temperatura powietrza na obszarze województwa wielkopolskiego wyniosła +15,9°C i była o 2,4°C wyższa od notowanej przed rokiem oraz o 2,7°C wyższa od normy z lat 1971-2000. Najwyższą dobową temperaturę maksymalną zanotowano w stacji hydrologiczno-meteorologicznej IMGW w Kole (+30,4°C). Temperatura maksymalna przekraczająca 25°C utrzymywała się przez 10 dni w Pile, 11 dni w Kaliszu i Kole oraz 12 dni w Poznaniu i Lesznie. Najniższa temperatura została zmierzona w Pile (-0,8°C; przy gruncie -2,5°C). Średnia suma opadów atmosferycznych we wrześniu br. wyniosła 40,8 mm i stanowiła 91,4% wieloletniej normy opadowej. Na obszarze województwa opady były zróżnicowane; w Lesznie odnotowano przekroczenie normy opadowej – 176,0%, natomiast w Pile opady stanowiły tylko 42,0% normy. Liczba dni z opadami we wrześniu br. wahała się od 7 dni w Kaliszu, 8 dni w Poznaniu, Kole i Lesznie do 9 dni w Pile.

Ciepła i sucha pogoda utrzymywała się do końca II dekady września, później przyszło niewielkie ochłodzenie i pojawiły się, miejscami obfite, opady deszczu. W tym czasie odnotowano też pierwsze przymrozki. Pomimo opadów w dalszym ciągu utrzymywał się niedobór wilgoci w glebie. Taka pogoda nie sprzyjała pracom polowym, jednak po opadach możliwe było przeprowadzenie siewów ozimin oraz wykonanie zabiegów uprawowych. Do końca września zakończono siewy rzepaku i jęczmienia ozimego. Panująca susza wpłynęła ujemnie na stan upraw, wschody były opóźnione i nierównomierne. Okresowe opady wpłynęły bardzo korzystnie na stan zasiewów, przede wszystkim rzepaku ozimego. Rośliny zaczęły się wyrównywać, ale zaobserwowano pojawienie się chorób i szkodników. Do końca miesiąca wykopano ziemniaki jadalne, a zbiór odmian przemysłowych był znacznie zaawansowany. Kampania cukrownicza ruszyła 10 września, zebrane buraki są mniejsze niż w ubiegłych latach, ale zawartość cukru jest wyższa. Zbiory kukurydzy na kiszonkę praktycznie zakończono, a w połowie miesiąca rolnicy przystąpili do zbioru kukurydzy na ziarno. Z powodu suszy duża część łąk i pastwisk została wyłączona z eksploatacji, szacuje się, że skoszono zaledwie 30% powierzchni, głównie ze stanowisk zwykle podmokłych i położonych w zagłębieniach terenu.

W porównaniu z poprzednim miesiącem we wrześniu br. w skupie droższe były zboża, drób rzeźny i mleko, a potaniały ziemniaki oraz żywiec wołowy i wieprzowy. Na targowiskach obserwowano w tym czasie wzrost cen wszystkich produktów objętych obserwacją. Natomiast w odniesieniu do września ub. roku na obu rynkach wyższe były ceny niemal wszystkich produktów, z wyjątkiem żywca wieprzowego i mleka w skupie.

Tablica 4. Skup^a zbóż

Wyszczególnienie	VII–IX 2018		IX 2018		
	w tys. t	VII–IX 2017 =100	w tys. t	IX 2017=100	VIII 2018=100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	327,6	68,1	75,4	55,7	68,0
w tym:					
pszenica	182,9	62,4	46,3	49,9	72,3
żyto	45,1	72,1	9,4	64,7	57,2

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi; bez ziarna siewnego.

W okresie od lipca do września br. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) od producentów z terenu województwa wielkopolskiego wyniósł łącznie 327,6 tys. ton, tj. o 31,9% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Podaż **pszenicy** w skali roku zmniejszyła się o 37,6%, natomiast dostawy **żyta** były mniejsze o 27,9%.

We wrześniu br. skup zbóż podstawowych wyniósł łącznie 75,4 tys. ton, tj. o 44,3% mniej niż przed rokiem. Podaż pszenicy w skali roku zmniejszyła się o połowę, natomiast dostawy żyta były niższe o 35,3%. W ujęciu miesięcznym wystąpił spadek dostaw zbóż podstawowych na poziomie 32,0%, w tym skup pszenicy był mniejszy o 27,7%, a żyta o 42,8%.

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z pięciu stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Kaliszu, Kole, Lesznie, Pile i Poznaniu.

Tablica 5. Skup^a podstawowych produktów zwierzęcych

Wyszczególnienie	I-IX 2018		IX 2018		
	w tys. t	I-IX 2017=100	w tys. t	IX 2017=100	VIII 2018=100
Żywiec rzeźny ^b	702,6	105,3	66,4	104,4	101,6
w tym:					
wołowy (z cielęcym)	68,1	97,3	6,1	90,4	93,9
wieprzowy	310,5	102,9	25,5	102,2	99,0
drobiowy	323,9	109,7	34,8	109,1	105,1
Mleko ^c	1343,4	102,5	138,1	101,5	96,6

a W okresie VII-IX bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami), w wadze poubojowej ciepłej; wskaźniki dynamiki podano w warunkach porównywalnych, tj. po zmianie – od stycznia 2018 r. – wskaźników przeliczeniowych. c W mln litrów.

Od początku roku producenci z województwa wielkopolskiego dostarczyli do **skupu** łącznie 702,6 tys. ton **żywca rzeźnego** (w wadze poubojowej ciepłej), tj. o 5,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Skup **żywca drobiowego** w ciągu roku zwiększył się o 9,7%, dostawy **żywca wieprzowego** wzrosły o 2,9%, natomiast podaż **żywca wołowego** zmniejszyła się o 2,7%.

We wrześniu br. do skupu trafiło 66,4 tys. ton żywca rzeźnego, tj. o 1,6% więcej niż przed miesiącem i o 4,4% więcej niż we wrześniu ub. roku. Skup drobiu rzeźnego był o 5,1% większy od notowanego w sierpniu br. i o 9,1% większy od uzyskanego przed rokiem. Dostawy żywca wieprzowego były o 1,0% mniejsze niż przed miesiącem, ale równocześnie o 2,2% większe niż przed rokiem. W przypadku żywca wołowego w relacji do poprzedniego miesiąca podaż zmniejszyła się o 6,1%, a w odniesieniu do września ub. roku była mniejsza o 9,6%.

Tablica 6. Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych

Wyszczególnienie	W skupie					Na targowiskach				
	IX 2018			I-IX 2018		IX 2018			I-IX 2018	
	w zł	IX 2017= =100	VIII 2018= =100	w zł	I-IX 2017= =100	w zł	IX 2017= =100	VIII 2018= =100	w zł	I-IX 2017= =100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	81,45	125,3	105,8	70,23	103,9	90,46	112,8	104,8	84,00	104,4
żyto	69,53	128,2	114,0	50,66	91,2	75,82	125,5	105,9	68,25	107,0
Ziemniaki ^b za 1 dt	36,44	130,5	74,6	55,20	112,0	113,68	118,7	115,3	97,36	104,5
Żywiec rzeźny za 1 kg:										
bydło (bez cieląt)	6,68	105,7	99,3	6,67	104,5	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	4,76	89,2	96,2	4,62	88,3	.	x	x	.	x
drób	4,07	102,6	100,9	3,69	102,4	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	155,0	102,6	103,3	152,64	94,9
Mleko za 1 hl	130,74	91,6	102,4	130,91	98,1	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne.

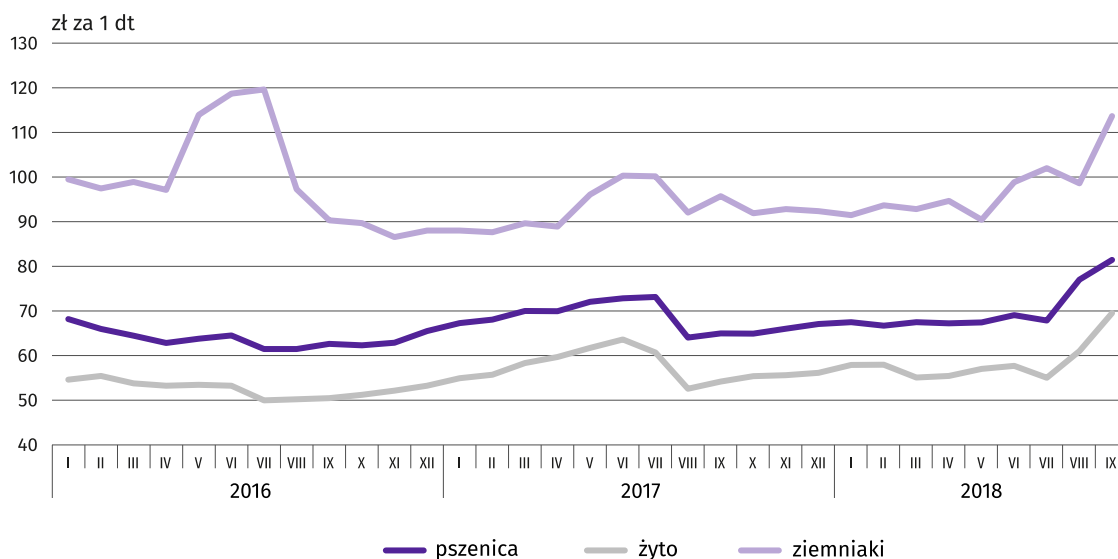
We wrześniu br. za **ziarno zbóż podstawowych w skupie** płacono średnio 77,83 zł za 1 dt, tj. o 8,3% więcej niż w poprzednim miesiącu i o 24,7% więcej niż przed rokiem. **Cena skupu 1 dt pszenicy** wyniosła 81,45 zł i była wyższa o 5,8% od notowanej przed miesiącem, a w odniesieniu do września ub. roku wyższa o 25,3%. Na **targowiskach cena 1 dt pszenicy** kształtowała się w tym czasie na poziomie 90,46 zł, tj. o 4,8% wyżej niż przed miesiącem i o 12,8% wyżej aniżeli przed rokiem.

Cena 1 dt **żyta w skupie** we wrześniu br. wyniosła 69,53 zł, tj. o 14,0% więcej niż przed miesiącem i o 28,2% więcej niż we wrześniu ub. roku. Na **targowiskach za 1 dt żyta** płacono 75,82 zł, tj. o 5,9% więcej niż w poprzednim miesiącu i o 25,5% więcej niż przed rokiem.

Za **1 dt jęczmienia w obrocie targowiskowym** we wrześniu br. płacono 83,75 zł, tj. o 5,1% więcej niż przed miesiącem i o 18,7% więcej niż przed rokiem. Cena **targowiskowa owsa** ukształtowała się w tym czasie na poziomie 80,31 zł za 1 dt, tj. o 12,1% wyżej aniżeli w sierpniu br. i 15,6% wyżej niż we wrześniu ub. roku.

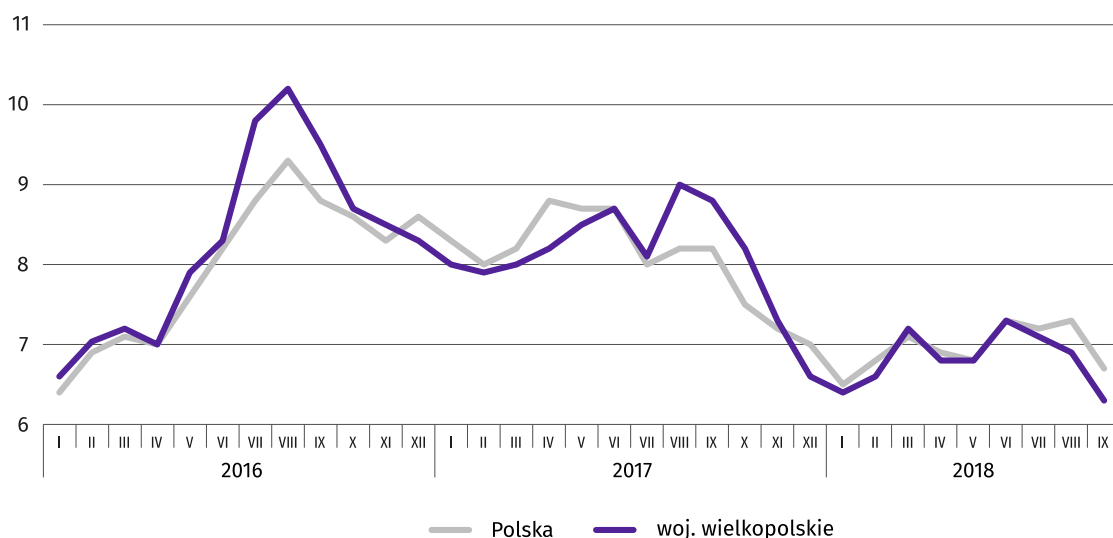
Przeciętna cena **ziemniaków jadalnych późnych na targowiskach** we wrześniu br. wyniosła 113,68 zł za 1 dt i była o 15,3% wyższa od notowanej przed miesiącem i o 18,7% przewyższała cenę uzyskaną przed rokiem. Średnia **cena ziemniaków w skupie** kształtowała się w tym czasie na poziomie 36,44 zł za 1 dt i w stosunku do ceny z sierpnia br. obniżyła się o 25,4%, natomiast w odniesieniu do ceny uzyskanej we wrześniu ub. roku wzrosła o 30,5%.

Wykres 9. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków

Cena 1 kg **żywca wołowego w skupie** we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 6,68 zł, tj. o 0,7% niżej niż przed miesiącem, ale o 5,7% wyżej niż przed rokiem. Cena **żywca wieprzowego**, która we wrześniu br. wyniosła 4,76 zł za 1 kg, w ciągu miesiąca obniżyła się o 3,8%, a w skali roku – o 10,8%. Za 1 kg **żywca drobiowego** płacono w tym czasie 4,07 zł, tj. o 0,9% więcej niż przed miesiącem i o 2,6% więcej niż we wrześniu ub. roku.

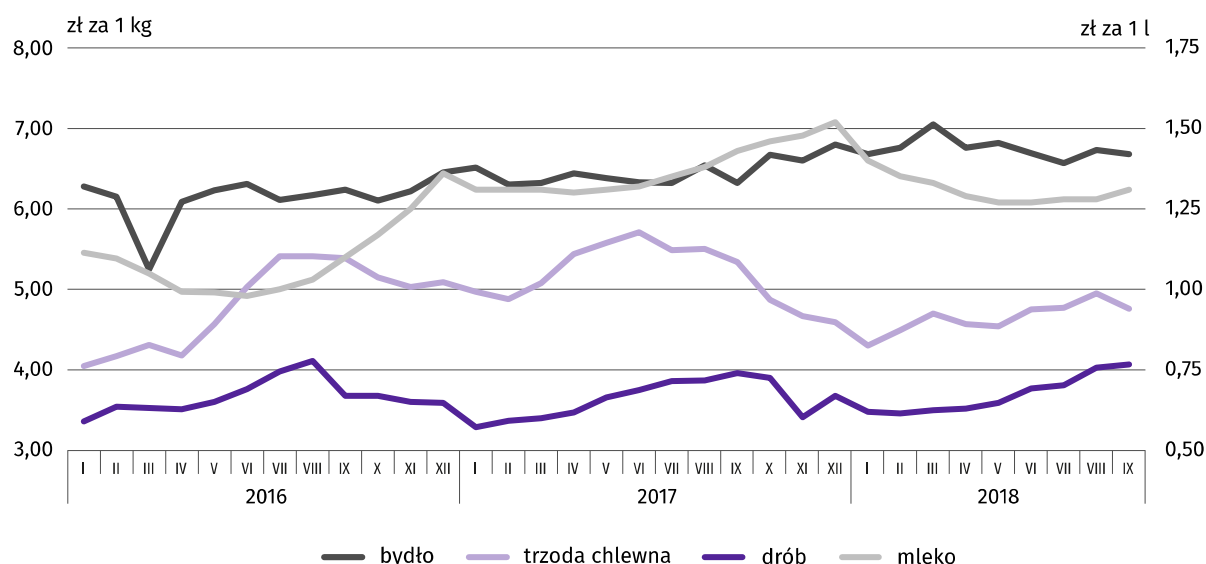
Wykres 10. Relacja przeciętnych cen skupu żywca wieprzowego do przeciętnych cen żyta na targowiskach

We wrześniu br. w dalszym ciągu utrzymywała się niska opłacalność tuczu świń. **Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta** wyniosła 6,3 (wobec 6,9 w sierpniu br. i 8,8 przed rokiem), natomiast **relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia** osiągnęła wartość 5,7 (wobec odpowiednio 6,2 i 7,6).

Skup mleka w województwie wielkopolskim we wrześniu br. kształtował się na poziomie 138,1 mln litrów i był o 3,4% niższy od osiągniętego przed miesiącem, ale o 1,5% przewyższał poziom sprzed roku. **Cena uzyskana w skupie** za 1 hl tego produktu wyniosła 130,74 zł i była o 2,4% wyższa od notowanej w sierpniu br., ale obniżyła się o 8,4% w stosunku do ceny ubiegłorocznej.

Wykres 11. Przeciętne ceny skupu żywca rzeźnego i mleka

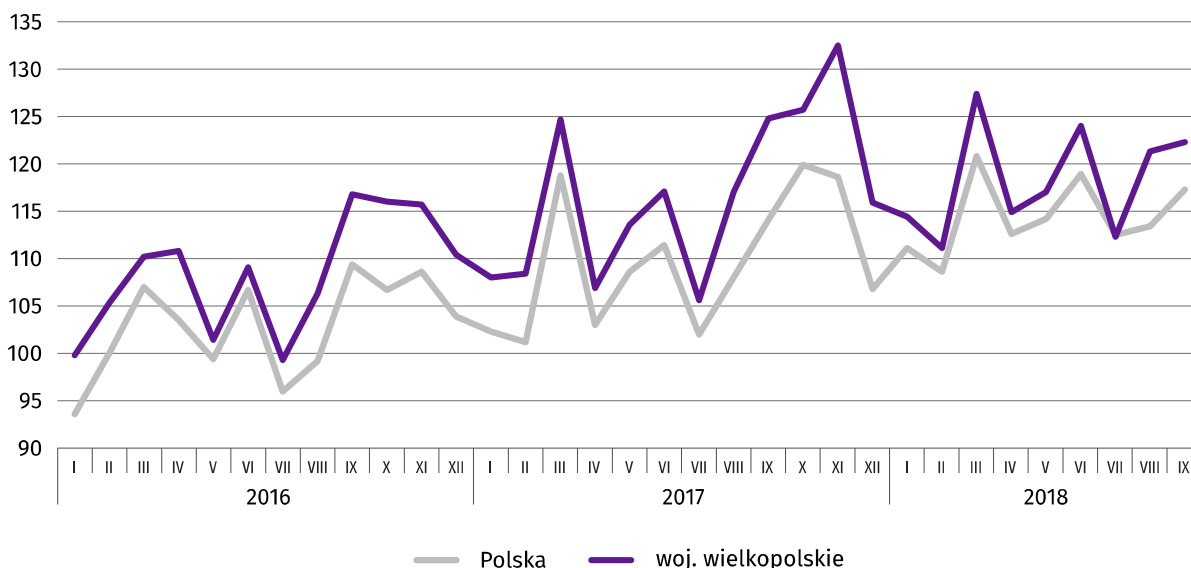

Średnia **cena prosiąt na chów w obrocie targowiskowym** we wrześniu br. wyniosła 155,00 zł za sztukę i o 3,3% przewyższała cenę sprzed miesiąca, a w stosunku do ceny ubiegłorocznej wykazała wzrost o 2,6%.

Przemysł i budownictwo

We wrześniu br. wartość **produkcji sprzedanej przemysłu** w województwie wielkopolskim wyniosła 14958,4 mln zł (w cenach bieżących). Licząc w cenach stałych (za które przyjęto średnie ceny bieżące 2015 r.), oznacza to niewielki wzrost sprzedaży w stosunku do poprzedniego miesiąca (o 0,8%) i spadek w porównaniu z wrześniem ub. roku (o 2,0%). Przed rokiem, tak w ujęciu miesięcznym, jak i rocznym, wartość sprzedaży wzrosła o 6,7%.

Wykres 12. Produkcja sprzedana przemysłu
(ceny stałe; przeciętna miesięczna 2015 = 100)

W porównaniu z wrześniem ub. roku wzrost sprzedaży produkcji zanotowały jedynie przedsiębiorstwa zajmujące się dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami; rekultywacją (o 13,2%). W górnictwie i wydobywaniu wartość sprzedaży w ciągu roku zmniejszyła się o 11,1%, w przedsiębiorstwach zajmujących się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodą spadła o 10,5%, a w przetwórstwie przemysłowym obniżyła się o 2,0%.

Na niższym poziomie klasyfikacji PKD spadek wartości sprzedaży odnotowało 13 spośród 32 działów przemysłu, w tym prowadzące działalność w zakresie produkcji: napojów (o 7,7%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,5%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 1,0%) oraz artykułów spożywczych (o 0,3%).

Wzrost sprzedaży dotyczył m.in. produkcji: wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 10,6%), wyrobów z metali (o 9,7%), maszyn i urządzeń (o 8,5%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 7,3%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 6,9%), mebli (o 2,3%), papieru i wyrobów z papieru (o 1,7%) oraz urządzeń elektrycznych (o 0,8%).

Tablica 7. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) i jej struktura (w cenach bieżących)

Wyszczególnienie	IX 2018	I–IX 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM	98,0	103,8	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	98,0	104,2	94,5
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	99,7	103,3	19,5
napojów	92,3	99,3	3,5
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	106,9	109,7	3,4
papieru i wyrobów z papieru	101,7	104,2	4,3
chemikaliów i wyrobów chemicznych	107,3	106,4	2,7
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	98,5	105,5	6,9
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	110,6	115,8	3,3
wyrobów z metali ^Δ	109,7	118,8	6,4
urządzeń elektrycznych	100,8	104,3	7,1
maszyn i urządzeń ^Δ	108,5	107,0	3,1
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	99,0	104,3	15,4
mebli	102,3	111,1	8,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	89,5	93,9	2,6

We wrześniu br. w działalności przemysłowej przedsiębiorstw dominowały cztery działy specjalizujące się w produkcji: artykułów spożywczych (19,3% wartości produkcji sprzedanej przemysłu całego województwa, wobec 19,4% w sierpniu br. i 19,2% we wrześniu ub. roku), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (16,4% wobec 17,3% przed miesiącem i 16,5% przed rokiem), mebli (8,5% wobec 8,2% w sierpniu br. i 8,4% we wrześniu ub. roku) oraz urządzeń elektrycznych (7,8%, tak samo jak przed rokiem i wobec 5,7% przed miesiącem).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej przeliczoną na 1 zatrudnionego, we wrześniu br. wyniosła 43,9 tys. zł (w cenach bieżących), tj. o 4,0% mniej (w cenach stałych) niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 2,1% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 7,6%.

Od początku roku wartość produkcji sprzedanej przemysłu wyniosła 128207,5 mln zł (w cenach bieżących) i była o 3,8% (w cenach stałych) większa niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku (przed rokiem wzrost sprzedaży wyniósł 6,8%). Wzrost wartości odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami; rekultywacją (o 9,5%) oraz przetwórstwem przemysłowym (o 4,2%). Spadek produkcji dotyczył górnictwa i wydobywania (o 12,1%) oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,1%).

Produkcja sprzedana przemysłu przeliczona na 1 zatrudnionego w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 377,7 tys. zł (w cenach bieżących) i w ciągu roku zwiększyła się o 1,0% (w cenach stałych), przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 2,8% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia o 7,5%.

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** w województwie wielkopolskim we wrześniu br. wyniosła 2382,2 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 4,0% mniej niż przed miesiącem, ale o 31,1% więcej niż przed rokiem. We wrześniu ub. roku odnotowano wzrost wartości sprzedaży tak w skali miesiąca (o 8,1%), jak i w ujęciu rocznym (o 27,2%).

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w tej sekcji, we wrześniu br. kształtowała się na poziomie 64,2 tys. zł, tj. o 4,2% niżej niż przed miesiącem, ale o 29,9% wyżej niż przed rokiem. Przeciętne zatrudnienie w przedsiębiorstwach budowlanych zwiększyło się o 0,2% w stosunku do sierpnia br. i o 1,0% w relacji do września ub. roku. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w tej sekcji obniżyło się w skali miesiąca (o 2,6%), a wzrosło w porównaniu z wrześniem ub. roku (o 8,0%).

Wartość **produkcji budowlano-montażowej** we wrześniu br. wyniosła 1011,2 mln zł, tj. o 1,8% więcej niż przed miesiącem i o 36,1% więcej niż przed rokiem (we wrześniu ub. roku wartości produkcji budowlano-montażowej zwiększyła się o 3,2% w ujęciu miesięcznym oraz o 11,1% w skali roku).

Tablica 8. Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej
(w cenach bieżących)

Działy budownictwa	IX 2018	I-IX 2018	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
OGÓŁEM	136,1	137,6	100,0
Budowa budynków [^]	135,1	131,9	35,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej [^]	137,9	150,0	39,1
Roboty budowlane specjalistyczne	134,5	129,0	25,5

W ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa we wrześniu br. produkcja budowlano-montażowa stanowiła 42,4%, tj. o 2,4 p.proc. więcej niż przed miesiącem i o 1,5 p.proc. więcej niż przed rokiem. W generowaniu wartości produkcji budowlano-montażowej województwa wielkopolskiego we wrześniu br. największy udział miały przedsiębiorstwa, których podstawową działalnością jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (43,3% wartości produkcji).

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa zrealizowanej w przedsiębiorstwach od początku br. wyniosła 18974,1 mln zł, tj. o 49,9% więcej niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku (wobec wzrostu o 9,3% przed rokiem).

Wydajność pracy w budownictwie w okresie trzech kwartałów br. wyniosła 507,9 tys. zł na 1 zatrudnionego i w ciągu roku zwiększyła się o 46,9%, przy wzroście zatrudnienia w tej sekcji o 2,0% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia o 10,4%.

Produkcja budowlano-montażowa, która w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 7278,5 mln zł, stanowiła 38,4% wartości sprzedaży sekcji budownictwo, tj. o 3,4 p.proc. mniej niż przed rokiem. Wartość produkcji budowlano-montażowej w ciągu roku wzrosła o 37,6% (przed rokiem o 11,8%). W okresie styczeń-wrzesień br. w produkcji budowlano-montażowej dominowały przedsiębiorstwa zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (39,1% wartości produkcji) oraz budową budynków (35,4%).

Budownictwo mieszkaniowe

W ciągu dziewięciu miesięcy br. w województwie wielkopolskim oddano do użytkowania więcej mieszkań niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku. Wzrosła również liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Mniejsza była natomiast liczba rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych.

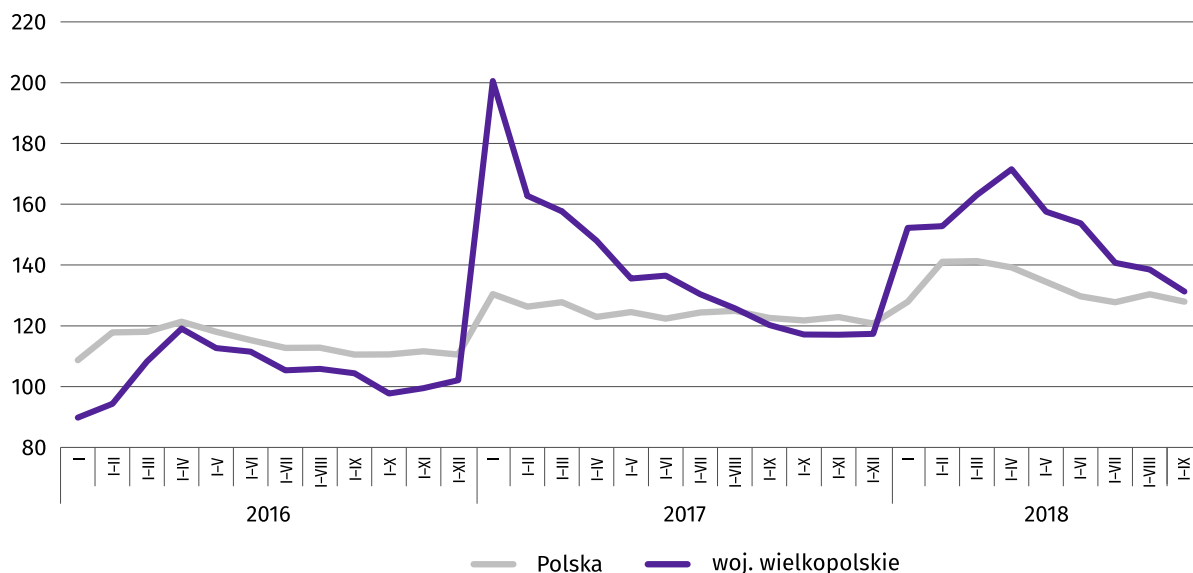
Według danych meldunkowych, we wrześniu br. w województwie wielkopolskim **oddano do użytkowania** 1575 nowych **mieszkań**, tj. o 9,7% więcej niż przed miesiącem i o 2,1% więcej niż przed rokiem. Większość mieszkań powstała w ramach dwóch dominujących na rynku mieszkaniowym form budownictwa, tj. na sprzedaż lub wynajem (967 mieszkań) oraz indywidualnego² (591 mieszkań). Ponadto 17 mieszkań oddało do użytkowania budownictwo komunalne.

² Od stycznia 2018 r. dane dotyczące efektów budownictwa indywidualnego dotyczą wyłącznie mieszkań realizowanych na własne potrzeby inwestora. Mieszkania budowane przez osoby fizyczne z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (tj. w celu osiągnięcia zysku) są ujmowane w formie budownictwa „Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”.

Wykres 13. Mieszkania oddane do użytkowania

(analogiczny okres roku 2015 = 100)

Według wstępnych danych, w ciągu trzech kwartałów br. w województwie wielkopolskim oddano do użytkowania łącznie 13724 mieszkania, tj. o 9,2% więcej niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku. Deweloperzy wybudowali 7858 mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 7,2% więcej niż przed rokiem), a inwestorzy indywidualni – 5545 mieszkań na własne potrzeby (o 6,7% więcej). W ramach tych dwóch form budownictwa od początku roku zrealizowano łącznie 97,7% ogółu mieszkań oddanych do użytkowania. Pozostały odsetek stanowią mieszkania komunalne (168, tj. 1,2%), spółdzielcze (105, tj. 0,8%) i społeczne czynszowe (48, tj. 0,3%).

Tablica 9. Mieszkania oddane do użytkowania

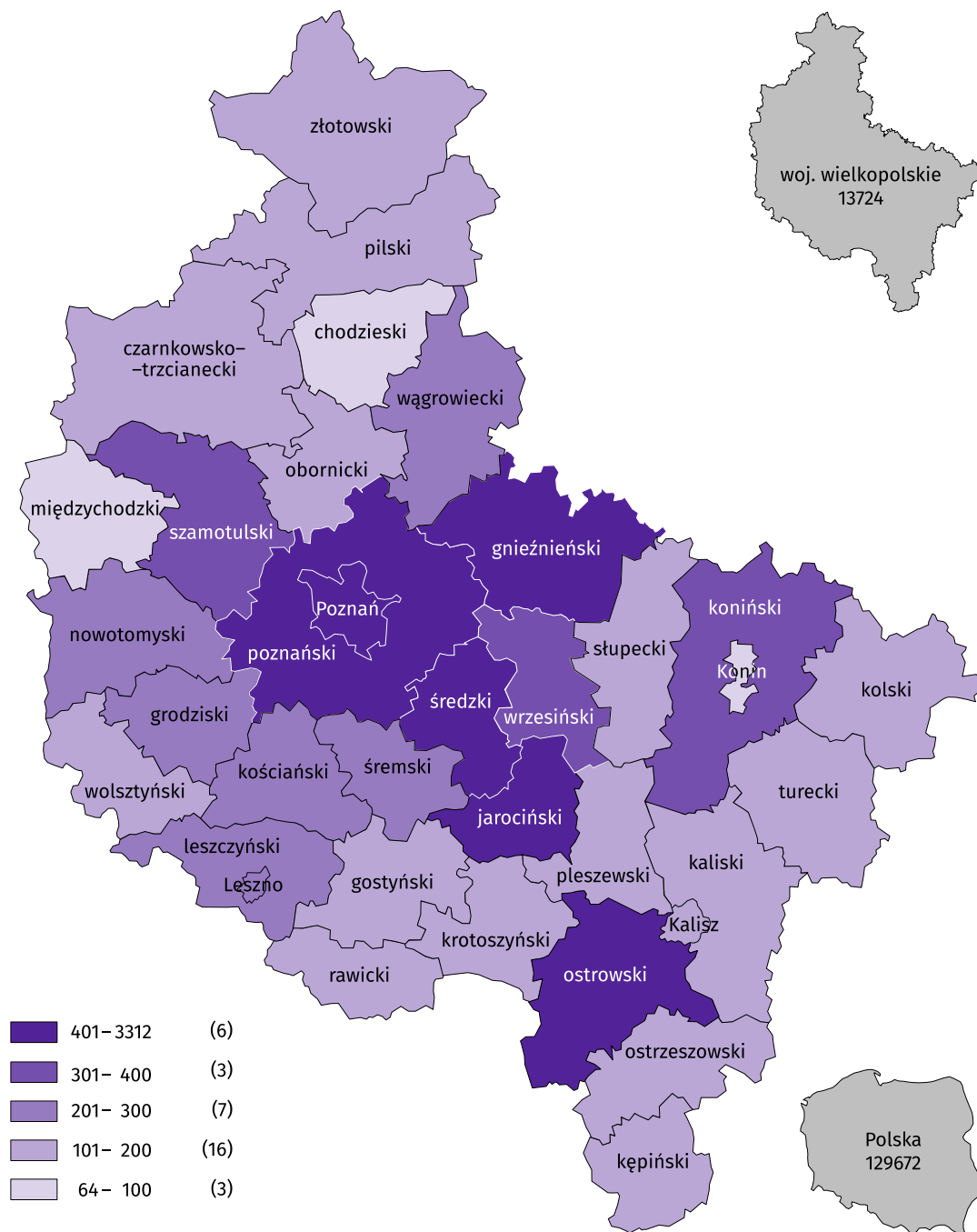
Formy budownictwa	I-IX 2018			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
OGÓŁEM	13724	100,0	109,2	95,7
Indywidualne	5545	40,4	106,7	141,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	7858	57,3	107,2	65,5
Spółdzielcze	105	0,8	10,5 razy	55,9
Komunalne	168	1,2	14,0 razy	49,1
Społeczne czynszowe	48	0,3	200,0	48,2

Najwięcej nowych mieszkań w okresie styczeń-wrzesień br. oddano do użytkowania w powiecie poznańskim (3312, czyli 24,1%) oraz w Poznaniu (3107, tj. 22,6%), a ponadto w powiatach: ostrowskim (494), gnieźnieńskim (487), jarocińskim (440) i średzkim (424). Najmniej mieszkań powstało w tym czasie w Koninie (64) i powiecie chodzieskim (72).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 95,7 m² (przed rokiem 96,1 m²). Mieszkania wybudowane przez inwestorów indywidualnych miały przeciętnie 141,0 m² (przed rokiem 141,2 m²), przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – 65,5 m² (przed rokiem 64,3 m²), spółdzielcze – 55,9 m² (przed rokiem 99,9 m²), komunalne – 49,1 m² (przed rokiem 42,2 m²), a społeczne czynszowe – 48,2 m² (przed rokiem 34,2 m²).

Największą przeciętną powierzchnią użytkową miały mieszkania oddane do użytkowania w powiatach: tureckim (140,1 m²), chodzieskim (136,7 m²), słupeckim (134,4 m²) i pleszewskim (132,1 m²) gdzie dominowało budownictwo indywidualne. Najmniejsze były mieszkania przekazane do użytkowania w Poznaniu (62,0 m²) oraz w powiecie jarocińskim (71,2 m²), gdzie większość stanowiły mieszkania budowane na sprzedaż lub wynajem.

Wykres 14. Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń-wrzesień 2018 r.

We wrześniu br. w województwie wielkopolskim **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę**³ 2273 mieszkań, tj. o 25,5% mniej niż przed miesiącem i o 2,2% mniej niż przed rokiem. Pozwolenia te dotyczyły dwóch form budownictwa: na sprzedaż lub wynajem (wydano je na budowę 1411 mieszkań) i indywidualnego (na budowę 862 mieszkań).

Od początku roku wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę 22257 mieszkań, tj. o 9,8% więcej niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku. Większość dotyczyła budownictwa na sprzedaż lub wynajem (61,2%) oraz indywidualnego (35,0%).

³ W związku ze zmianami metodologicznymi dotyczącymi form budownictwa „Indywidualne” i „Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”, dla liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, a także mieszkań, których budowę rozpoczęto, w 2018 r. nie są prezentowane dynamiki w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku.

Tablica 10. Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto

Formy budownictwa	I-IX 2018					
	mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bez-względnych	w odsetkach	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w liczbach bez-względnych	w odsetkach	analogiczny okres roku poprzedniego = 100
OGÓŁEM	22257	100,0	109,8	16956	100,0	86,7
Indywidualne	7796	35,0	x	7272	42,9	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	13613	61,2	x	9307	54,9	x
Spółdzielcze	100	0,4	60,2	124	0,7	114,8
Komunalne	20	0,1	8,0	88	0,5	25,5
Spółeczne czynszowe	728	3,3	7,7 razy	155	0,9	287,0
Zakładowe	-	x	x	10	0,1	250,0

We wrześniu br. w województwie wielkopolskim **rozpoczęto budowę** 2337 mieszkań, tj. o 21,9% więcej niż w sierpniu br. i o 0,8% więcej niż przed rokiem. Najwięcej inwestycji mieszkaniowych rozpoczęli deweloperzy (1411 mieszkań na sprzedaż lub wynajem) oraz inwestorzy indywidualni (866 mieszkań na własne potrzeby).

Od początku roku rozpoczęto budowę łącznie 16956 mieszkań, tj. o 13,3% mniej niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku. Budowę największej liczby mieszkań rozpoczęli w tym czasie deweloperzy (9307 mieszkań, tj. 54,9%) oraz inwestorzy indywidualni (7272 mieszkania, tj. 42,9%), ale nowe inwestycje prowadziły również pozostałe formy budownictwa.

Rynek wewnętrzny

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących rocznym) zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w województwie wielkopolskim we wrześniu br. obniżyła się o 2,7% w stosunku do sierpnia br., ale wzrosła o 8,8% w odniesieniu do września ub. roku (przed rokiem odnotowano spadek wartości sprzedaży w ujęciu miesięcznym – o 2,1%, oraz wzrost w stosunku rocznym – 10,5%). W porównaniu z wrześniem ub. roku najbardziej zwiększyła się sprzedaż detaliczna mebli oraz sprzętu RTV i AGD (o 49,5%), tekstyliów, odzieży i obuwia (o 16,9%) oraz paliw (o 16,5%).

Tablica 11. Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej
(w cenach bieżących)

Wyszczególnienie	IX 2018	I-IX 2018	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
OGÓŁEM^a	108,8	110,1	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	111,6	113,9	6,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	116,5	123,3	4,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	111,4	111,1	28,5
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	105,3	107,5	2,0
Tekstylia, odzież, obuwie	116,9	118,6	5,6
Meble, RTV, AGD	149,5	148,8	2,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	102,9	98,0	2,8
Pozostałe	106,6	106,9	5,2

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień ub. roku wartość sprzedaży detalicznej zwiększyła się o 10,1% (tak samo jak przed rokiem). Podobnie jak we wrześniu br., w całym okresie styczeń-wrzesień największy wzrost dotyczył sprzedaży mebli oraz sprzętu RTV i AGD (o 48,8%), natomiast spadek sprzedaży zanotowano w przypadku prasy i książek (o 2,0%).

Sprzedaż hurtowa jednostek handlowych ogółem w województwie wielkopolskim we wrześniu br. (licząc w cenach bieżących) zwiększyła się o 0,3% w porównaniu z sierpniem br. i o 6,9% w relacji do września ub. roku. (przed rokiem wzrost sprzedaży w ujęciu miesięcznym wyniósł 5,7%, a w stosunku rocznym – 14,7%). W przedsiębiorstwach handlu hurtowego wartość sprzedaży obniżyła się o 2,4% w relacji do sierpnia br., ale wzrosła o 9,6% w skali roku (we wrześniu ub. roku obserwowany wzrost sprzedaży wyniósł odpowiednio 2,1% i 15,5%).

Wartość sprzedaży hurtowej jednostek handlowych zrealizowanej od początku br. była o 12,0% większa niż w okresie styczeń-wrzesień ub. roku, w tym w przedsiębiorstwach handlu hurtowego wzrosła o 9,8% (przed rokiem wzrost wyniósł odpowiednio 17,5% i 18,0%).

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2017 r., B – 2018 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a w tys. osób	A 716,2	718,2	717,5	717,8	719,1	721,8	725,0	726,7	728,8	740,3	745,3	748,3
	B 760,3	763,6	764,5	764,8	764,0	765,7	767,6	768,3	768,0			
poprzedni miesiąc=100	A 102,5	100,3	99,9	100,0	100,2	100,4	100,4	100,2	100,3	101,6	100,7	100,4
	B 101,6	100,4	100,1	100,0	99,9	100,2	100,3	100,1	100,0			
analogiczny miesiąc ub. roku=100	A 105,0	105,2	104,8	104,8	104,9	104,8	105,3	105,2	105,2	106,6	107,0	107,1
	B 106,2	106,3	106,6	106,5	106,2	106,1	105,9	105,7	105,4			
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	A 81,7	81,5	77,6	72,3	69,0	65,8	65,3	64,6	63,2	59,6	58,9	58,9
	B 62,1	62,4	60,5	57,4	54,7	52,4	52,3	52,3	51,2			
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A 5,1	5,1	4,9	4,5	4,3	4,1	4,1	4,1	4,0	3,8	3,7	3,7
	B 3,8*	3,9	3,7*	3,5*	3,4	3,2*	3,2*	3,2*	3,2			
Oferty pracy (w ciągu miesiąca)	A 9602	9124	12617	9952	11581	11619	10473	11338	11632	10748	9340	6120
	B 9491	8298	9704	9096	8702	9651	10101	8606	9566			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A 11	12	9	9	7	7	8	7	7	7	7	14
	B 9	9	9	8	7	7	6	7	7			
Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	A 3907,43	3952,24	4118,25	4221,77	4093,32	4047,86	4157,08	4083,29	4116,11	4213,27	4214,59	4417,39
	B 4228,33	4229,64	4387,32	4506,49	4394,21	4379,77	4420,41	4376,84	4384,00			
poprzedni miesiąc=100	A 95,4	101,1	104,2	102,5	97,0	98,9	102,7	98,2	100,8	102,4	100,0	104,8
	B 95,7	100,0	103,7	102,7	97,5	99,7	100,9	99,0	100,2			
analogiczny miesiąc ub. roku=100	A 105,2	105,4	106,4	104,9	106,6	105,1	106,0	106,4	106,3	108,2	107,5	107,8
	B 108,2	107,0	106,5	106,7	107,4	108,2	106,3	107,2	106,5			
Wskaźnik cen:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :												
analogiczny okres ub. roku=100	A .	.	102,4	.	.	102,0	.	.	102,1	.	.	102,6
	B .	.	101,6	.	.	101,9	.	.	.			
skupu ziarna zbóż:												
poprzedni miesiąc=100	A 102,7	101,6	102,9	99,2	104,1	100,9	95,7	89,3	103,4	100,7	102,8	100,8
	B 100,5	99,1	100,9	100,0	100,5	101,4	95,7	112,5	108,3			
analogiczny miesiąc ub. roku=100	A 99,0	103,6	108,4	109,5	112,3	112,2	113,3	103,6	103,2	104,7	106,3	103,0
	B 100,9	98,4	96,5	97,3	93,9	94,4	94,4	119,0	124,7			
skupu żywca rzeźnego wołowego:												
poprzedni miesiąc=100	A 100,9	96,8	100,3	101,9	99,1	99,2	99,8	103,5	96,6	105,5	99,0	103,0
	B 98,3	101,1	104,3	96,0	100,8	98,1	98,2	102,5	99,3			
analogiczny miesiąc ub. roku=100	A 103,7	102,5	120,2	105,7	102,5	100,3	103,4	106,0	101,3	109,2	106,1	105,4
	B 102,7	107,3	111,6	105,1	106,8	105,6	103,9	102,9	105,7			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:												
poprzedni miesiąc=100	A 97,5	98,2	104,1	107,1	102,5	102,3	96,2	100,2	97,1	91,2	95,8	98,4
	B 93,7	104,4	104,7	97,2	99,4	104,5	100,5	103,9	96,2			
analogiczny miesiąc ub. roku=100	A 122,7	117,1	117,9	130,3	121,9	113,5	101,4	101,7	99,2	94,6	92,8	90,1
	B 86,6	92,1	92,5	84,0	81,4	83,2	86,8	90,0	89,2			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. c W kwartale. * Dane zmienione w stosunku do publikowanych wcześniej.

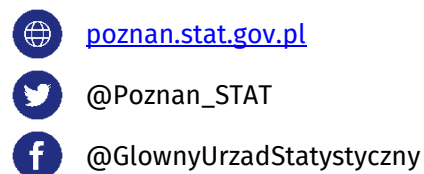
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2017 r., B – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Relacje cen skupu ^a żywności wieprzowego	A	8,0	7,9	8,0	8,2	8,5	8,7	8,1	9,0	8,8	8,2	7,3	6,6
do cen targowiskowych 1 kg żyta	B	6,4	6,6	7,2	6,8	6,8	7,3	7,1	6,9	6,3			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc=100	A	97,8	100,4	115,0	85,7	106,3	103,1	90,2	110,8	106,7	100,7	105,4	87,5
	B	98,7	97,1	114,7	90,2	101,8	106,0	90,6	108,0*	100,8			
analogiczny miesiąc ub. roku=100	A	108,0	102,8	112,8	96,2	111,8	107,1	106,1	109,9	106,7	108,1	114,3	104,8
	B	105,8	102,4	102,1	107,6	103,0	105,9	106,4	103,7*	98,0			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	A	41,0	80,6	166,9	101,5	110,9	115,4	91,5	118,9	103,2	111,1	93,7	144,7
	B	48,1	108,5	126,4	95,5	102,5	140,4	86,3	113,5	101,8			
analogiczny miesiąc ub. roku=100	A	126,2	73,4	94,3	104,5	112,0	112,4	114,2	121,3	111,1	128,0	128,6	121,2
	B	142,1	191,2	144,9	136,4	126,0	153,3	144,5	138,0	136,1			
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	1851	3148	4431	5552	6768	8273	9923	11031	12573	14844	16476	18859
	B	1405	2955	4581	6431	7866	9319	10713	12149	13724			
analogiczny miesiąc ub. roku=100	A	223,3	172,5	145,7	124,3	120,3	122,5	123,7	118,8	115,2	119,9	117,6	114,9
	B	75,9	93,9	103,4	115,8	116,2	112,6	108,0	110,1	109,2			
Sprzedaż detaliczna towarów ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	A	78,9	98,9	115,2	100,8	97,6	99,5	102,5	101,2	97,9	106,6	96,7	119,2
	B	78,6	99,8	123,7	87,2	104,7	101,5	98,6	102,8	97,3			
analogiczny miesiąc ub. roku=100	A	110,8	107,4	107,7	111,3	110,2	108,8	109,0	110,8	110,5	109,9	110,0	109,8
	B	109,3	110,3	118,5	102,5	109,9	112,0	107,8	109,5	108,8			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c													
brutto ^d w %	A	.	.	4,7	.	.	5,0	.	.	4,9	.	.	4,5
	B	.	.	4,7	.	.	4,8	.	.	.			
netto ^e w %	A	.	.	3,9	.	.	4,3	.	.	4,2	.	.	3,8
	B	.	.	3,9	.	.	4,0	.	.	.			
Nakłady inwestycyjne ^c (ceny bieżące) w tys. zł	A	.	.	1975923	.	.	4442915	.	.	7510080	.	.	12744884
	B	.	.	2464974	.	.	5644975	.	.	.			
analogiczny okres ub. roku =100	A	.	.	95,3	.	.	91,2	.	.	97,0	.	.	108,0
	B	.	.	124,8	.	.	127,1	.	.	.			
Podmioty gospodarki narodowej ^f (stan w końcu okresu)	A	414380	414468	415660	416735	417595	418805	419290	420161	420778	421257	421716	422094
	B	421616	422307	423131	424116	426230	427904	420302	422516	424467			
w tym spółki handlowe	A	49615	49872	50227	50557	50825	51084	51374	51637	51945	52297	52593	53014
	B	53375	53670	53882	54153	54338	54545	47788	48080	48298			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	7393	7412	7433	7459	7493	7523	7559	7574	7600	7627	7658	7687
	B	7699	7716	7732	7734	7745	7742	5823	5857	5872			

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9. c W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco. d Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. e Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. f W rejestrze REGON, bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. W lipcu 2018 r. wystąpił spadek liczby podmiotów na skutek wykreślenia z rejestru REGON podmiotów, które pozostawały wpisane do rejestru w oparciu o wpisy dokonane w rejestrach sądowych. Podmioty podlegające obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego zgodnie z przepisami ustawy o KRS, które były wpisane do rejestru sądowego na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie tej ustawy i które do dnia 31 XII 2015 r. nie złożyły wniosku o wpis do rejestru (KRS), uznaje się za wykreślone z rejestru z dniem 1 I 2016 r. * Dane zmienione w stosunku do publikowanych wcześniej.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Poznaniu
ul. Wojska Polskiego 27/29
60-624 Poznań

Kontakt:
tel: 61 27 98 200
faks: 61 27 98 100
e-mail: SekretariatUSPOZ@stat.gov.pl

Powiązane opracowania

[Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju I–III kwartał 2018 r.](#)
[Biuletyn Statystyczny Nr 9/2018](#)
[Biuletyn statystyczny województwa wielkopolskiego \(II kwartał 2018\)](#)
[Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województw Nr 2/2018](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy](#)
[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Sektor przedsiębiorstw](#)
[Przeciętne zatrudnienie](#)
[Bezrobotni zarejestrowani](#)
[Długotrwanie bezrobotni](#)
[Stopa bezrobocia rejestrowanego](#)
[Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto](#)
[Cena detaliczna](#)
[Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych](#)
[Skup produktów rolnych](#)
[Ceny skupu](#)
[Ceny targowiskowe](#)
[Produkcja sprzedana przemysłu](#)
[Produkcja budowlano-montażowa](#)
[Mieszkania oddane do użytkowania](#)
[Mieszkania, na które wydano pozwolenia](#)
[Mieszkania, których budowę rozpoczęto](#)
[Sprzedaż detaliczna](#)
[Sprzedaż hurtowa](#)
[Wyniki finansowe przedsiębiorstw](#)